

ŠIBENSKI list

ŠIBENIK
srijeda,
23. ožujka 1955.
Izlazi tjedno
God. IV. Broj 135
Cijena 10 dinara

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA ZA GRAD I KOTAR ŠIBENIK

Konferencija SK općine Vodice

Veliki radni elan naroda u selima općine Vodice

U Vodicama je 20. o. mj. održana IV. općinska konferencija Saveza komunista, kojoj je prisustvovalo 92 delegata i 80 članova SSRN. Konferenciji su također prisustvovali Čiro Milutin, član Kotarskog komiteta SK i Rajko Dobrijević, član Kotarskog komiteta NOH-e.

Izveštaj o radu Općinskog komiteta podnio je sekretar Zvonko Brkić. On je naročito istakao probleme ideološko-političkog rada u organizacijama SK, kao i djelovanje komunista u političkim u društvenim organizacijama. U izvještaju je konstantirano, da mali broj članova SK prati dnevnu štampu, a ne koriste se dovoljno ni postojeće čitaonice.

U izvještaju je, između ostalog, bilo riječi o radnom elanu ljudi sa područja općine. Mještani Tribunja su dali 2.840 dobrovoljnih radnih dana na izgradnju nove uljarne, elektrifi-

kaciji sela i uređenju puteva. Narod Vodica dao je na dobrovoljnim radovima 6.282 radna dana. Oni su gradili novo groblje, popravljali puteve, a izvodili su i još neke radove. Mještani Ciste Velike dali su 2.100 dobrovoljnih radnih dana na podizanju nove školske zgrade i uređenju puteva.

U protekloj godini organizacije SK postigle su mnogo bolje rezultate u političkom radu. U organizaciji Socijalističkog saveza učlanjeno je preko 2.970 članova ili oko 75% od ukupnog broja birača. U pojedinim mjestima održano je više političkih predavanja, koja su bila dobro posjećena.

Nakon izvještaja razvila se diskusija. Drug Rude Lasan govorio je o unapređenju poljoprivrede, a o društvenom upravljanju drug Josip Miliša. On je napomenuo, da se u još nekim mjestima na toj općini misu-

osnovali školski savjeti. Osim toga je naveo da poljoprivredne zadruge često puta troše kulturno-prosvjetne fondove u druge svrhe.

U diskusiji je također bilo riječi o komunama. O tome su govorili Ante Bilan, član SSRN i pukovnik Sime Ivas, koji je, između ostalog, kazao da ne smije doći do zaostravanja odnosa sa ostalim mjestima, kada se raspravlja o sjedištu buduće komune.

Drug Rajko Dobrijević je istakao neke probleme omladinske organizacije, te je pozvao organizacije SK i komuniste da omladini pruže punu pomoć u njenom radu.

Na kraju je drug Čiro Milutin podvukao značenje političkog djelovanja organizacije Socijalističkog saveza i ulogu članova SK u organizacijama SSRN. On je također govorio o značenju stvaranja komuna i zajednice komunara.

Nakon usvojenih zaključaka, izabran je novi općinski komitet SK u koji su ušli Zvonko Brkić, Rudolf Alfrev, Antica Sandrić, Mitar Birin, Valentin Perković, Nikola Pešić, Marko Lalić, Đuro Ergić i Mile Popov. Za sekretara je izabran drug Zvonko Brkić.

Sa konferencije su upućeni pozdravni telegrami CK SKJ i drugu Titu te CK SKH i Vladimiru Bakariću.

M.

Šibenska komuna počinje rad 1. IV.

Prošlog tjedna održana je sjednica Narodnog odbora kotara Šibenik, na kojoj je donijeto nekoliko rješenja, odluka i naredaba.

Riješeno je da se 25. o. mj. sazove zajednička sjednica NO-a gradске općine Šibenik, općina Zlarin i Šibenik-Vanjski. To će ujedno biti konstituirajuća sjednica Šibenske komune, koja će 1. travnja o. g. započeti djelovati. U vezi s tim donijeta je odluka o prestanku rada dosadašnjih NO-a Zlarin, Šibenik-Vanjski i Gradske općine Šibenik sa danom 31. ožujka o. g.

U pravcu unapređenja stočarstva na našem području, donijeto je nekoliko naredaba, pored ostalih i naredba o cijepljenju stoke protiv bedrenice, zatim o obaveznom cijepljenju i pregledu pasa radi zaštite od ehinokokusa, kao i cijepljenju peradi protiv kuge.

SJEDNICA NO-a GRADSKOJ OPĆINI

Na XXIX. sjednici NO-a gradске općine, koja je održana prošlog tjedna, donijeto je nekoliko odluka i rješenja. Između ostalog donesena je odluka o stopama dopunskog poreza na dohodak za 1955. godinu, kao i odluka o širini naplatka ručnih i zaprežnih vozila, radi zaštite gradskih ulica i puteva. Ona će se početi primjenjivati 1. I. 1956. godine. U svrhu proširenja zanatske djelatnosti na području grada donijeto je rješenje o osnivanju tapetarsko-dekoraterske radnje, koju dosad Šibenik nije imao. Na sjednici su također odobreni izvještaji Električnom poduzeću i Gradskoj mljekarici radi nabavke potrebnih sredstava.

Milan Stipanov

Svečano porinut u more tramper „Šibenik“

Brodu kumovao drug Vicko Krstulović, prvoborac Dalmacije

U subotu je u brodogradilištu »3. maj« na Rijeci na svečan način porinut u more novi preko-oceanski brod »Šibenik«, treći iz trampera od 10.000 tona nosivosti, koji se gradi za potrebe Jugoslavenske linijske plovidbe.

Pored nekoliko hiljada radnika brodogradilišta »3. maj« i predstavnika brodarkih poduzeća, svečanosti su prisustvovali drug Vicko Krstulović, član CK SKJ, koji je i kumovao brodu, predsjednik NO-a gradske općine drug Petar Rončević, te savezni i republikanski zastupnici grada i kotara Šibenik. Osim toga svečanosti su prisustvovali predsjednik NO-a grada Rijeke drug Edo Jarda, sekretar Gradskog komiteta SK Rijeke drug Nikola Rački i brojni Riječani.

40 OMLADINKI NA TECAJU KROJA U MURTERU

U Murteru je organiziran tečaj kroja, koji pohada 40 omladinki. One svake večeri marljivo uče pod rukovodstvom svoje nastavnice. Prema dosad pokazanoj volji omladinki za tečaj, može se reći, da će isti u potpunosti uspjeti.

Ranije je bilo teško okupiti omladinke na sastanak ili na neku drugu zajedničku akciju, no sada se omladinsko rukovodstvo rijetko susreće s tim problemom. Danas je zapožena i aktivnost omladinki u diletanstskoj grupi, gdje se one marljivo pripremaju za skorajšnju priredbu.

D. M.

NOVI MASLINJAK KOD VODICA

U blizini Vodica Narodni odbor kotara podiči će novi maslinjak na površini od devet hektara. Na tom prostoru bit će zasadeni oko 1000 stabala. Kad se završi iskop jama, koji je rad već u toku, započet će se sa sadnjom. Brigu obo uzgoja maslinjaka preuzet će poljoprivredna zadruga u Vodicama.

N. Severdija

Pred samo, porinuće »Šibenik« drug Vicko Krstulović je u svom govoru čestitao radnom kolektivu »3. maj« veliki radni uspjeh, koji očito pokazuje da je to brodogradilište i po svom kapacitetu i po kvaliteti izgrađenih plovnih objekata doseglo nivo evropske brodograđevne industrije. On je, između ostalog, istakao ulogu grada Šibenika prije rata u borbi protiv nenarodnih režima, a naročito je podvukao njegov doprinos u našoj revoluciji. Drug Vicko Krstulović također je govorio o značenju jačanja naše pomorske privrede.

Čim je čestitao radnom kolektivu »3. maj« na postignutom uspjehu, drug Petar Rončević je izrazio zadovoljstvo što takove krupne objekte, kao što je brod »Šibenik«, grade naši ljudi koji pritom pokazuju visoke radne sposobnosti. Na kraju je zahvalio radnom kolektivu brodogradilišta »3. maj« daljnje uspjehe na izgradnji novih plovih objekata, koji su osnov razvitka naše pomorske privrede.

AKTIVNOST VATROGASACA U ZATONU

U Zatonu je prošle godine osnovano vatrogasno društvo, koje danas broji 45 članova, koji redovito dolaze na predavanja iz vatrogasne službe i na praktične vježbe.

Nedavno su članovi tog društva održali praktičnu vježbu na tornju vatrogasnog društva Šibenik, te su izrazili želju da i u buduće izvode vježbe na tom mjestu, jer im je, uz pomoć drugova iz Šibenika, ona mnogo pomogla u sticanju praktičnog znanja.

Društvu je sada osnovni zadatak adaptiranje vatrogasnog doma u čemu bi im trebali pružiti pomoć i nadležni organi. Za dosadašnji dobar rad društva potrebno je pohvaliti Cvitan Dušana, koji ne žali truda da odgoji mladi kadar vatrogasaca.

Tramper »Šibenik« ima 10.270 tona nosivosti, dug je 146 metara, širok preko 18, a visina mu iznosi 11,89 metara. Brod će pokretati parna turbina od 4200 konjskih snaga, koju će izraditi »Jugoturbina« u Karlovcu. Tramper će razvijati brzinu od 13 i po morskih milja na sat.

Brod »Šibenik« je namjenjen prijevozu tereta u slobodnoj plovidbi na dugim linijama.

OMLADINA U RUPAMA GRADI SPORTSKO IGRALIŠTE

Organizacija NOH-e u Rupama prošlih dana je središa spisak i podijelila članske knjižice. Sad u toj organizaciji ima 80 članova. Radi se na uređenju čitaonice u kojoj će se knjige i štampa uskoro bolje koristiti. Kod omladine vlada velik interes za radio emisije, koje se organizirano slušaju.

Omladina u selu radi na podizanju sportskog igrališta, kao i igrališta za odbojku. Poljoprivredna zadruga pružila je omladini materijalnu pomoć za nabavku rekvizita.

PRIREDBA OMLADINE U VACANIMA

U prošlu subotu organizacija NOH-e u Vacanima, dala je priredbu za svoje članove i ostale mještane. Nastojanja ove organizacije da izgradi fiskalno igralište trebalo bi da podupre i narodna vlast, jer je zemljište, koje dolazi u obzir za igralište, protupravno prisvojeno od strane nekih mještana.

PRETPLATILI SE NA »BORBU«

U selu Cievare-Medare organizacija NOH-e sakupila je dobrovoljni prilog i izvršila pretplatu na »Borbu«. Međutim, omladini bi trebalo upućivati i na »Novine mladih«. Omladina gimnazije u Šibeniku posudila je organizaciji izvjesnu količinu knjiga za čitanje.

Omladinci i omladinke su poveli akciju za popravak puta u selu.

Rad i odgoj omladine

Korisna savjetovanja u općinskim centrima

U nedjelju 20. o. mj. održana su savjetovanja sa svrhom da se pomogne omladinskim rukovodstevima na odgoju omladine. Savjetovanja su se održala u Rogoznici, Primošten-Bilinima, Skradinu, Devrskama i Tijesnom. Savjetovanjima su prisustvovali članovi općinskih komiteta NOH-e, općinskih komiteta SKH-e, općinskih odbora SSRNH-e, prosvjetni radnici, predsjednici i tajnici osnovnih organizacija SSRNH, sekretari osnovnih organizacija NOH-e i SK, te predsjednici i poslovni upravitelji poljoprivrednih zadruga.

Na savjetovanjima je bilo riječi o nizu problema koje treba početi rješavati u selu, školi i poduzeću - tamo gdje živi omladina. Uočena je nedovoljna aktivnost i suradnja članova SSRN i SK sa rukovodiocima Narodne omladine u općinskim centrima, a naročito se to odrazilo u osnovnim organizacijama.

Po broju prisutnih, kao i diskusiji koja se vodila, potvrđuje da jedan broj rukovodilaca nije dosad poklanjao potrebnu pažnju organizaciji i rukovodiocima NOH-e, ali to ne umanjuje savjetovanja i njihov uspjeh, već

upozorava da je vrijeme da se na sektoru Primoštena učini ono što je dužnost rukovodilaca, a to je da se pod primjerom Skradina, Tijesnog i Rogoznice.

Organizacije NOH-e očekuju saradnju i pomoć u rješavanju zadataka, i to na izgradnji fiskalnih objekata, uređenju i otvorenju čitaonica i knjižnica, radu tečajeva, organizaciji priredbi, angažiranju omladine na konferencijama SSRNH, skupštinama poljoprivrednih zadruga, masovnijem učešću omladine na zborovima birača, radu na odgoju pionira, organiziranju predavanja o našoj stvarnosti, vanjskoj politici i t. d.

U tom pravcu već su polučeni uspjesi u nizu organizacija na općini Skradin, Rogoznici, Tijesno i Devrske. Dužnost je da to učinimo i u svim drugim organizacijama, gdje se slabo ili bolje reći nikako ne radi.

Aktivnost učitelja u Rupama, Dubravcima, Gračacu, Murteru, Jezerima, Bratiškovcima, Cievarama-Medarama, Primoštenu, Vadlju i dr., pokazuje volju i spremnost prosvjetnih radnika da pomognu na odgoju mladog čovjeka.

S. Bijelić.

Zbor birača u Pirovcu

Pirovčani za jedinstvenu komunu Vodice, Stankovci, Tijesno

Na zboru birača, koji je prošlih dana održan u Pirovcu oko 500 birača raspravljalo je o aktualnim pitanjima.

Naročito se s velikim interesom raspravljalo o socijalnom osiguranju poljoprivrednika. Prisutni birači izrazili su želju da se to osiguranje u njihovom mjestu što prije sprovede u život.

Netom je predsjednik NO općine Tijesno Roko Frkić podnio izvještaj o prošlogodišnjem radu NO-a općine i na kraju predložio program rada za naredni period, birači su nastavili diskusiju o pitanju stvaranja zajednice komunara, kao i o nekim lokalnim pitanjima sela Pirovca.

Zbor birača je jednoglasno odlučio, da njihovo mjesto uđe u sklop zajednice komunara Šibenik.

Mještani s velikim interesom prate diskusiju o stvaranju komununa za područje sadašnjih općina Vodice, Stankovci i Tijesno, i smatraju da postoje svi uslovi da se na tom području stvori jedna samostalna komuna. Birači u Pirovcu su mišljenja da je spomenuto područje jedinstveno u privrednom i kulturno-političkom smislu i da ta jaka komuna ima sve uslove da ekonomski samostalno živi i da se dalje razvija. Također, birači su mišljenja, da je podvajanje i h općina štetan za zajednicu.

Da li će se uspostaviti red u luci?

Na inicijativu transportnog poduzeća »Jadran« ponovo je pokrenuto pitanje upotrebe tzv. »leteće« radne snage, koju koriste poduzeća radi izvršenja usluga utovara i istovara.

To je pitanje tretirano i ranije, pa je Inspekcija rada svojim rješenjem broj 10419/52. od dana 27. X. 1952. godine zabranila upotrebu prigodne radne snage i to rješenje do danas nije ničim opozvano, iako nikada u cijelosti nije ni sprovedeno u život, jer su poduzeća nastavila sa starom praksom.

Od takvog poslovanja ne samo da trpi transportno poduzeće, koje je za tu djelatnost i osnovano, već i u drugim vidovima trpi čitava zajednica. Osamostalno radno vrijeme određeno je na bazi 33% skorištenja radnika ili službenika u jednom danu, što znači da se umutar osamostalno radnog vremena može postići puni efekat u radu. Osobe, koje su poduzeća povremeno koristila za izvršenje usluga, mahom se nalaze u redovnom radnom odnosu sa raznim privrednim organizacijama. Uslijed prekomjernog rada na »letećim« poslovima takve osobe ne mogu dati puni efekat na svom redovnom radnom mjestu, već im ono služi, u neku ruku, kao odmor od teškog i ubrzanog vanrednog rada. Osim toga, pojedinci ostvaruju visoke plinove, koji, kao po pravilu, ne idu na pomaganje njihovog domaćinstva, već se troše za bančenja u ugostiteljskim objektima i krcinama. Nadalje to ide na štetu momentano nezaposlene radne snage, i postoji mogućnost zigravanja poreskih obaveza i t. d. Sve u svemu ta je pojava društveno zlo, koju treba iskorijeniti, što je na sebe uzela Trgovinska komora, kao društvena organizacija. Ovoga puta nije traženo administrativno rješenje, jer se pretpostavilo da je dovoljan dogovor zainteresiranih faktora kroz Komoru, pa da dogovor, po principu poslovnog morala, postane obaveza za sviju.

Dogovoreno je da se u luci

DOPISNU ŠKOLU DAKTILOGRAFIJE za službenike i nezaposlene osobe organizira zavod »Birotehnika«, Zagreb, Berislavićeva 16/III.

Za obavijesti i uvjete dostavite poštansku marku od Din 15.—.

na željezničkoj stanici odmah zavede red oko istovara i utovara. Pravo na te operacije pripada isključivo poduzeću »Jadran«, koje je za takovu djelatnost i registrirano. Otpada upotreba »leteće« radne snage, kao i korištenje vlastite radne snage za izvršenje tih poslova. Poduzeće »Jadran« je bilo predusretljivo, pa je relativno brzo i dogovor sklopljen, ali je poduzeće time na sebe uzelo i velike obaveze, pogotovo ako se u obzir otpor predstava prema tom dogovoru. Špediter mora organizirati svoja poslovanja dovesti u stanje dooro funkcionirajućeg mehanizma, kako stranke ne bi prigovarale kvalitetu usluga i tu nalazile povod za raskidanje ugovora. Važno je napomenuti da je »Jadran«, nastavivši cijeniti svojih usluga isti dao na uvid zainteresiranim strankama, voljan da i o tom pitanju pregovora i usvoji ekonomski opravdane primjedbe na cijenik.

Obzirom na ranije citirano rješenje Inspekcije rada i donijete zaključke, treba se nadati da će red konačno biti uspostavljen i da više ne će biti potrebno tretirati to pitanje.

Točno je da »Jadran« uslijed teškoća tehničke prirode (nedostatak mehaniziranih postrojenja) nije u stanju izvršiti usluge najkрупnijih poduzeća, kao na pr. tvornice u Crnici, ali sva poduzeća, kojima špediter ugovorom zagantira izvršenje usluga imaju se jedino njime služiti.

Poduzeće »Jadran« će morati uspostaviti rad u 2 smjene, jer se redovno radno vrijeme za utovar-istovar računa 16 sati, tj. od 6 do 22 sata. Jedino usluge izvršene po izričitoj naredbi korisnika u razdoblju od 22 sata pa do 6 slijedećeg dana imaju se tretirati i obračunavati kao prekovremeni rad. Radnici transportnog poduzeća ne mogu poslije 22 sata za svoj lični račun obavljati poslove utovara-istovara u luci i stanici, već to mogu raditi isključivo po nalogu i za račun svog poduzeća, koje će im za to obračunati propisani prekovremeni rad.

Ugovori, čije sklapanje predstoji, detaljno će utvrditi prava i obaveze ugovornih stranki, kao i klauzule o posljedicama neizvršenja odredaba ugovora.

Inicijativa »Jadrana« je dobra i treba očekivati da je to pitanje konačno skinuto sa dnevnog reda.

Svetozar Krnić

Zapažanja Inspekcije rada u prošloj godini

Rezultati mogu biti daleko bolji

(Svršetak)

U vezi prava radnika u radnom odnosu, Inspekcija rada je u toku 1954. godine imala 419 intervencija, a od toga više od 1/3 odnosilo se na nezakonito raskidanje radnog odnosa, zatim plaće, prekovremeni rad, godišnje odmore, nepravilnih zaposlenja žena trudnica, kršenje propisa o učenicima u privredi i drugo.

Kod plaćanja prekovremenog rada, često je bilo nepravilnosti. Tako određeni prekovremeni rad nije se uvijek plaćao sa dodatkom od 50%, već običnom satnicom ili u obliku posebnih priznanica za usluge (građevina poduzeća »Rad« i »Ivan Lavčević«, te ugostiteljska poduzeća »Jadrija« i Narodni restoran).

U više slučajeva, i to naročito u građevinskim poduzećima, ustanovljeno je, da se ne poštivaju propisi o plaćama. Da bi se izbjeglo probijanje obračunskog fonda plaća, radnicima je često zakidano od njihove zarade i prebačaja normi. Norme su se, na primjer, naknadno mijenjale za već određeni rad. Obračunavalo se manje sati od stvarno odrađenih i t. d.

Otkazivanje radnog odnosa vršeno je uslijed viška radne snage, smanjenja obima poslovanja, završetka poslova i ograničenih investicija, i to većinom kod građevinskih poduzeća. Osim toga, bilo je otkaza i zbog narušavanja radne discipline. Nije bio rijedak slučaj, da su se izricale disciplinske kazne otpuštanja sa posla na osnovu već zastarjele Uredbe o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti radnika od godine 1947., koja nikako nije u skladu sa postojećim

principima radničkog samoupravljanja. Pri izricanju te kazne nije se jednako postupalo. Tako, na primjer, dok neka poduzeća imaju disciplinske sudove koji tu kaznu izriču, kod drugih poduzeća tu kaznu još uvijek donose sami direktori.

Vijeće gradske arbitraže za odlučivanje o otkazima, koje se nalazi u sastavu Inspekcije rada, rješavalo je 293 žalbe, a od toga je povoljno riješilo 91. Tom prilikom je ustanovljeno, da se poduzeća pri davanju otkaza nisu uvijek rukovodila socijalnim obzirima, kao što su ekonomsko stanje, brojnost porodice, radni staž i slično, a isto tako nije se pritom uvijek vodilo računa o starim radnicima, ženama, majkama sa više djece, invalidima rada i bolesnim radnicima. Arbitražja je poništavala otkaze, koji su se odnosili na takva lica.

U vezi s problemima učenika u privredi utvrđeno je, da postoje ozbiljne teškoće da se izučiti potreban stručan kadar. To se odnosi uglavnom na zidarsku, tesarsku, kovacku, mesarku i pekarsku struku za koje učenici nemaju naročitog interesa, ili se za iste prijavljuju, i to nastojanjem biroa za posredovanje rada, samo slabi učenici. Inspekcija rada je mišljenja, da bi se to pitanje moglo riješiti. Onda bi bilo potrebno, da se navedene kritične struke stimuliraju većom nagradom, što bi vjerojatno dalo podstreka i boljim učenicima da izučavaju te struke.

Poslodavci, naročito privatnici, kao krojači, brijači i mesari ne pridržavaju se propisanog radnog vremena, naime, učenike drže na poslu prekovremeno. Osim toga, teški su i uslovi života kod nekih učenika u privredi, i to osobito kod onih, koji stanuju u barakama građevinskih poduzeća »Rad« i »Izgradnja«, kao i onih koji svakodnevno putuju. Takvi učenici se k tome još i slabo hrane.

Daljnji problem učenika u privredi jeste i taj, što im je škola pretijesna, a ne odgovara ni higijenskim propisima. Toj školi, osim toga, nedostaju potrebna učila i nastavna sredstva. I pored uspješnih rješenja niz problema iz oblasti higijensko-tehničke i pravne zaštite u poduzećima u prošloj godini, uspjesi bi bili daleko brojniji, kad bi se radnički savjeti i upravni odbori u poduzećima u većoj mjeri angažirali na uklanjanju pojedinih nedostataka u svojim poduzećima. Osim toga, društvene organizacije u poduzećima mogu, a i morale bi da odigraju vidniju ulogu u rješavanju tih pitanja, jer je sindikalnoj organizaciji, pored ostalih dužnosti, jedna od najglavnijih i briga za radnog čovjeka. Također i Vijeće proizvođača kao kolektivno tijelo ili pojedinačno putem svojih odbornika, može mnogo pridonijeti rješavanju postojećih problema iz oblasti zaštite rada, jer se ti problemi ne smiju gledati samo kroz interese pojedinih radnih kolektiva, već u okviru interesa čitave zajednice.

Dakle, rezultati će biti daleko bolji, nesreća i bolovanja bit će mnogo manje, ako se uz Inspekciju rada i drugi državni i društveni organi budu više nego do sada bavili poboljšanjem uslova rada.

U ZATONU ZAVRŠEN ZDRAVSTVENI TEČAJ

Prošlih dana u Zatonu je uspješno završen zdravstveni tečaj. Sve omladinke su na ispitu postigle vrlo dobre rezultate, a među njima je bilo i odličnih. Ispitna komisija je pohvalila organizaciju tečaja, a odala je i priznanje za postignuti uspjeh omladinke.

Tako je tečaj završen polaznice nisu prestale sa radom već svoje znanje praktično primjenjuju. One svakodnevno dežuraju u zdravstvenoj stanici gdje mještanima pružaju prvu pomoć.

N. Severdija

ZAHVALA

Povodom smrti našeg nepredlaganog supruga i oca

ANTE TODOROVIĆA

mного se zahvaljujemo na pomoći, koju su nam pružili ranije, kao i pri smrti pokojnika Sruku Marijanu, Anđeli Kos i Pavlu Miliću, te ostalim ukucanim. Zatim se mnogo zahvaljujemo direktoru gimnazije Anti Zoriću, svim profesorima, daciama, kao i ostalima, koji su prisustvovali sahrani dragog nam pokojnika.

Ožalošćena obitelj Todorović

Oglas licitacije

DANA 30. OŽUJKA 1955. GOD. U 10 SATI PRIJE PODNE ODRŽAT ĆE SE U KANCELARIJI OPĆE BOLNICE U ŠIBENIKU PRVA USMENA LICITACIJA (NADMETANJE) ZA PREUZIMANJE POMIJA (SPIRINA) IZ BOLNICE, A ZA VRIJEME OD 1. TRAVNJA DO 31. PROSINCA 1955. GOD. USLOVI PO KOJIMA ĆE SE VRŠITI LICITACIJA MOGU SE DOBITI NA UVID U KANCELARIJI SVAKOG RADNOG DANA OD 7.30 DO 14.30 SATI.

RAVNATELJSTVO BOLNICE

7 dana

Utvrđeno je datum posjeta delegacije Zapadnonjemačkog parlamenta Jugoslaviji. Kako se saznaje, predsjednik Savezne narodne skupštine Moša Pijade suglasio se s prijedlogom Zapadnonjemačkog parlamenta da delegacija stigne u Jugoslaviju 13. svibnja. Delegacija od 12 članova boravit će u našoj zemlji osam dana.

Narodna omladina Jugoslavije proslavit će 1. travnja dan mladinskih radnih brigada kao znak sjećanja na prvu radnu akciju, koja je tog dana 1946. počela na izgradnji pruge Brčko-Banovići.

U jugoslavenskoj komisiji za kulturne veze s inozemstvom ističe se stalno proširenje jugoslavinsko-austrijske suradnje na polju kulture. Ove godine suradnja će se nastaviti nizom izložbi, kazališnih predstava i razmjenom posjeta naučnih radnika i umjetnika.

»Povodom hapšenja nekoliko Slovenaca u Trstu jugoslavenska vlada poduzet će ozbiljne korake kod talijanske vlade, jer se radi o stvari koja može duboko da uznemiri jugoslavensku javnost.« To je izjavio na redovnoj konferenciji za štampu predstavnik Državnog sekretarijata za vanjske poslove Branko Drašković.

U Dubrovnik je stigao američki brod »Indepedence« od 29.000 tona s grupom od 600 američkih turista. Oni su razgledali grad i okolice, a pristustvovali su i folklornoj priredbi u Narodnom kazalištu.

Predsjednik indijske vlade Nehru izjavio je na velikom mitingu u Candigaru, da se međunarodna situacija, nastala povodom spora oko kineskih obalnih otoka, komplicirala zbog prijetnji i protuprijetnji nekih sila. Nehru je rekao, da se u svijetu čine napor da se izbjegne oružani sukob, ali ako dođe do rata Indija u njemu ne će sudjelovati.«

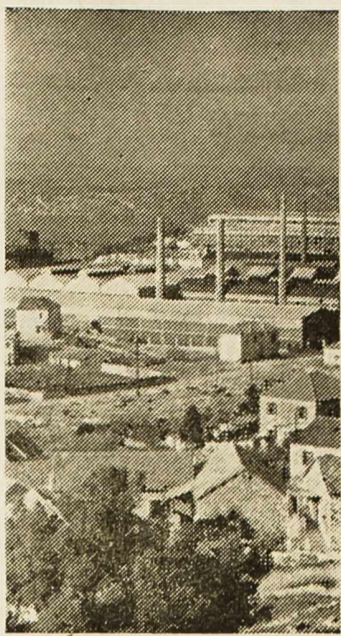
U britanskim političkim krugovima poklanja se sve više vjerojatnoće glasovima o skorij ostavci Churchilla. Poslanici konzervativne stranke najavljuju, da bi se još idućeg mjeseca mogle donijeti važne odluke o promjenama u vodstvu stranke i u vladi.

Prema obavještenjima Jugopresa trgovinski pregovori s Velikom Britanijom, koji su počeli u Beogradu 21. veljače, privode se kraju i može se očekivati da će ovih dana biti potpisan novi jednogodišnji trgovinski sporazum.

Američko ministarstvo vanjskih poslova objavilo je dugo čuvane tajne dokumente i zapsniske s trojne konferencije u Jalti 1945. u kojima se iznose pojedinih od dogovora postignutog između Roosevelta i Churchilla s jedne strane i Staljina s druge, o sudjelovanju Sovjetskog saveza u ratu protiv Japana.

Ekonomski pregovori između jugoslavenske i talijanske delegacije, koji se od kraja siječnja vode i Rimu, ušli su u završnu fazu. Delegacije pripremaju tekstove sporazuma o trgovinskoj razmjeni, konvencije u trgovini i plovidbi, tekstove platnog sporazuma o zrakoplovnom i cestovnom saobraćaju, sporazuma o pograničnom prometu između zone Trsta i Jugoslavenske pogranične zone, kao i o prometu između zone Gorice i Jugoslavenske pogranične zone.

U Bileću je na svečan način puštena u pokusni pogon nova tvornica potkovica, jedina tvornica ove vrsti na Balkanu. Kad bude puštena u normalni rad, tvornica će proizvoditi dnevno šest tona potkovica i raznih predmeta metalno-obrađivačke industrije.

Zanatski majstori sa svojim nastavnicima sa tečaja, predsjednikom ispitne komisije drugom Kordić Stjepanom, te predsjednikom Zanatske komore Guberina Vičkom, nakon svečane proslave uspješnog polaganja ispita.

Trgovačko poduzeće na malo i veliko „GRADSKI MAGAZIN“ ŠIBENIK

II. javno nadmetanje

ZA ADAPTACIJU TRG. RADNJE IGRAČAKA I GALANTERIJE (vis-a-vis PRODAVAONICE »BOROVO«).

PREDRAČUNSKA SVOTA IZNOSI 831.000.— OD KOJEG IZNOSA DOLAZI NA:

a) zidarske radove	Din 290.000.—
b) taracerske radove	Din 136.000.—
c) električarske radove (ras)	Din 250.000.—
d) limarske radove	Din 15.000.—
e) instalaterske radove	Din 30.000.—
f) bojadiserske radove	Din 10.000.—
g) bravarske radove	Din 100.000.—

UPUPNO Din 831.000.—

Nadmetanje će se održati u prostorijama uprave poduzeća »Gradski magazin« u Šibeniku dana 28. III. 1955. god. u 10 sati prije podne.

Uvjeti nadmetanja, projekti i tehnička dokumentacija stoje na uvidu i upotrebu svakog radnog dana od 7—14 sati u poduzeću »Gradski magazin«, Šibenik, ul. Bratstva i Jedinstva br. 12/II.

Koncert pijaniste Jurice Murai-a zaslužuje pažnju

Pred premijeru O'Neill-ove drame ANNA CHRISTIE

Jedan takvo uspio koncert, koji smo čuli prilikom gostovanja pianiste Jurice Murai-a, bez sumnje zaslužuje pažnju. To je zbilja bila manifestacija umjetnosti do najistančanijih granica profinjenosti i ukusnosti, te se o njegovom nastupu može govoriti samo u superlativima. Onaj mali broj slušalaca sigurno mu je veoma zahvalan za jedan sat i po uživanja, koje im je umjetnik pružio svojim muziciranjem. Jurica Murai je jedan od naših mladih pianista, koji je još kao student oskaldkao svojim jakim talentom, a danas se je već afirmirao svojim uspješnim nastupima i van granica naše zemlje.

Iako je program bio sastavljen od dijela različitog karaktera, ipak je kompozicija bila vjerno izvođena, izvanredno tumačena i u adekvatnom stilu. Pored sigurne i dobre tehnike, mladi se umjetnik naročito ističe izražajnom sposobnošću, top lim tonom. Mirno, bez ijedne suvišne kretnje, svaki je pokret ruke potčinjavao svojoj svrsi bez

ikakove tendencije za nepotrebnim efektima.

Izvođeci djela Cesara Francka (1822—1890), izvođaci nam je majstorski podrtao bolnu strastvenost koralu, prijelaz na fugu i samu fugu u kojoj se iskorištavanje polifonih sredstava i instrumentalnih osobina klavira tako sretno dopunjuju. Svakako kulminacija svega jesu posljednje dvije stranice u kojima se u silnoj punoci zvuka i izrazu istodobno pojavljuju elementi preludija, koralu i fuge — iz turobnog mola slijedi najstorski prijelaz u vedri i blistavi dur.

Očita suprotnost Franckovoj muzici je sonata b-mol Frederica Chopina (1810—1849), u kojoj se ističe popularna posmrtna koračnica, gdje je izvođač do maksimuma ispoljio mekoću udara, pijevni ton desne ruke i bašunasto diskretnu pratnju u lijevoj ruci.

I na koncu »Slike s izložbe« Modesta Musorgskog (1839 do 1887). U njegovoj se umjetnosti odrazuje realističko gledanje na

život. On je muziku smatrao moćnim tumačem van muzičkih zbivanja, on ju je često poveizivao sa riječju. Tako su nastajale programne kompozicije, među kojima spada i spomenuta, biser među ruskim klavirskim skladbama. Kompozitor ide na izložbu jednog svog prijatelja slikara, hoda od slike do slike (šetnja), doživljuje raznolike utiske i tako reagira. Te male kompozicije tvore zanimljive kontraste, koje nam je pianista prikazao živopisno, služeći se u najvećoj mjeri ljepotama klavirskog kolorizma.

Umjetnik je bio od one malobrojne publike veoma topla pozdravljen, te kao dodatak sviraio etidu c-mol Fr. Chopina.

Savezu kulturno-prosvjetnih društava treba svakako odati priznanje, što nam je omogućilo da tokom ove sezone čujemo nekoliko naših vrsnih umjetnika i zbilja je šteta što za priredbe takve vrste ima tako malo interesera.

I. V.

Uz pojavu „Zvijezde nad raskršćem“

MLADI O MLADOM

U subotu popodne u izlozima knjižare, na uglu gradskih vrata, pojavio se pregršt tanjih knjižica. Impresivna silhueta crvenog čovjeka pred bijelim raskršćem, na crnom omotu, privlačila je pozornost građana više nego napis debelim slovima NOVO, što ga je istakao knjižar. Pogledali smo: Čitamo: Roko Dobra: »Zvijezde nad raskršćem«.

Knjižica je tanka — vjerojatno pjesme... I doista, to su stihovi našeg mladog sugrađanina, tek izašle ispod stampanskog tiskaa. Pokraj drugog izloga stajala je grupa mladih ljudi. Živo su razgovarali. Jedan je bio osobito raspoložen. Prepoznali smo u njemu autora... Roko je stajao tu, bio veselo bacao oko na svog prvijenca. Nije li stajući pokraj izloga htio provjeriti dojam, koji će i-

zavzeti njegova zbirka? Kakav je interes Dobra izazvao svojim stihovima, govori nam i činjenica da smo do zaključenja redakcije našeg lista primili već dva osvrta. Dva mlada čovjeka, dva mladića dali su svoju ocjenu... Na Dobrinu zbirku svaki gleda na svoj način. Ne žele li i oni da se okušu na peru? Mi im za to dajemo priliku.

jedno sentimentalno popodne. Izabrat ćemo tiho mjesto i čitati. Ili bi, na primjer, mogli otići kojoj djevojčici.

»Zar nije lijepo?«

»Tako je lijepo. On mora da je jako osjećajan i nesretan.«

Sjedenja u tihe sutone, poetski su veoma stara i zastarjela. Vjeruje se, da su radni staž za punu mirovinu stekli još u doba Matoša. Sa svojom zbirkom pjesama izgleda, da je Roko Dobra više težio da osvaja slabosti ljudi, nego da otkriva poeziju. Ipak se ne bi moglo do kraja reći da mu je milija mirovina od poezije. Ovakav se utisak može dobiti po većem broju loših pjesama, koje je on nekritički objavio, ali i po nekim veoma uspjelim pjesmama.

Zbirka »Zvijezde nad raskršćem« nije sadržajna, niti poetski cjelovita zbirka. Akrostihovi nalice više na literarni bukvar, nego na poeziju. »Pjesma o mojoj Mariji« nije uspjela, jer iz njenih stihova neukusno namiguje Dragutin Tadijanović. »Neminovno poziv« posjeduje pjesnički govor, i t. d. i t. d. Poezija Roka Dobre najugodnije se čita po sreći. Otvoriti ovu ili onu stranu i gledati, da li imaš sreću da čitaš dobru pjesmu ili lošu. Na isti se način u njoj može i pisati. Imat ćete sreću, ako otvorite na »Kolodvore«, ili možda na »Kada je umro moj brat«, ili »Bijaše to kalvarija«. Ali ako otvorite »Oboje znamo«, onda oboje znate da je pjesma promašena i neoriginalna ili ako otvorite »Zaborav u fotelji«, onda ćete otkriti, kako je u istinu suđeno, »da zaglavi u fotelji«. »Osamljenost« je sentimentalna, meka i premeška, tako da je i poetski osamljena. Na taj način se jedino može govoriti o toj zbirki pjesama. Ne bi je smjeli odbaciti radi toga, što je njen autor nekritičan. Naime, radi se o tome, da Roko Dobra traži, i ima dvije faze. Jedna stara, boleljivo sentimentalna i jedna novija, koja više teži ka jednostavnosti i originalnosti izraza. Uglavnom su mu sve uspjele pjesme iz perioda poslije, nego što se izvučao iz čahurice. On nije htio pokopati svoje starije pjesme. Niti mu ne kažemo da ih je trebao pokopati, ali ipak, trebao je dati do znanja, da su te pjesme na umoru, da ih ne objavi u onom broju i da cikluse radi po fazama, a ne po tome, kakav je naslov ciklusa. Par uspjelih pjesama govori nam o tome, da je on dobar, daleko bolji od našega sugrađanina, koji zida srednjovjekovni »Grad na moru«. On je stvorio par uspjelih pjesama, nego dobar broj naših priznatih imena. To ne bi trebalo značiti, da mu mi trebamo ista oprostiti, ne! Niti bi to značilo, da je Roko Dobra postao dobar pjesnik. Mi mu to možemo vjerovati. Ali, u poeziju se ne ulazi tako lako.

Roko Dobra, vjerujemo ti!

Mate Panjkota

Kad se piše ili govori o Eugenu O'Neill-u, onda je veoma teško mimoići i najmanju sitnicu koja je dio kazališnog organizma u Americi koncem XIX. i u prvoj polovici XX. stoljeća.

Dok su na evropskoj sceni suvereno vladali Ibsen, Strindberg, Hauptmann, Čehov, Shaw i njihovi slijedbenici, djelima koja predstavljaju temelje jedne nove kazališne literature, u Americi su se na sceniskim daskama izvijavali formalistički kazališni oblici, lišeni najosnovnijih dramsko-kazališnih vrijednosti. Dramska djela pisaša su na temu senzacija Sherlocka Holmesa protkana karakterističnom američkom sentimentalnošću, uokvirena viktorijanskom konvencionalnošću i puritanizmom.

Kad razmislimo o tom fiktivnom stanju tadanjeg američkog kazališta, onda nas ne će začuditi činjenica, što je 1905. godine Shaw sa dramskim djelom »Zanat gđe Worrens« izazvao u Newyorku javni skandal. Kritičari su proglasili Shaw-ovo djelo »prostacškim i prljavim«. Otpor prema Shaw-u je ujedno bio otpor pojedinih krugova prema onoj novoj ideji mladih pisaca i kazališnih radnika, koji su u Shaw-u i Ibsenu vidjeli svoju snagu i vodili borbu za novi period života američkog kazališta. Borba protiv jedne nove i napredne ideje, nikad nije bila snage njenih boraca, već izraz krize jednog vremena na iznaku, tako ni ovog puta nije mogla konzervativna misao američke publike ugušiti prodiranje onih ideja, koje prožimaju čitavu plejadu američkih dramskih pisaca od Eugena O'Neilla do Lillian Smitha, Arthura Millera, Tennessee Willemsa, Irvina Shawa i drugih.

Borba protiv tradicionalnih i komercijalnih kazališta kako u Europi tako i u Americi vodena je u početku našeg stoljeća na

svim poljima kazališnog rada, kao borba između »tradicionalnog« i »eksperimentalnog«.

Na tom području najveću misiju izvršio je pokret t. zv. »malih« kazališta, koja su u drugoj dekadi XX. stoljeća počela nicali u Evropi. Taj pokret »malih« kazališta ubrzo se proširio i na Ameriku. Komercijalna kazališta oduvijek su vezala pisca i kazališne radnike uz financijski uspjeh i tako uz onaj najelementarniji ukus publike, uz tradiciju, »moral« i zakon. Oslobođiti se komercijalnih kazališta značilo je za pisce i kazališne radnike, osloboditi se ujedno i uskog okvira publike i tradicije.

U Evropi je tu veliku revolucionarnu misiju kazališnih prepeta u prvoj polovici našeg stoljeća, najrealnije provodio Garcia Lorca sa svojim putujućim kazalištima, koje je ujedno predstavljalo i jedino stvarno kazalište u Španiji. U Americi 1915. godini osnovano je tzv. Neighbordhood Playhouse iz kojeg su kasnije izrasli mnogi sposobni radnici. Iste godine je osnovana i trupa Wahhington Square Players, koja se razvila u najbolje američko kazalište Theatre Guild. Iz tih trupa, a napose iz tzv. Provincetown Pleyers izrasli su mnogi istaknuti kazališni stručnjaci i dramatičari kao, na pr., Simons, R. E. Jones, Suzani Glaspall i Eugen O'Neill.

Eugen O'Neill rođen 1888., sin poznatog glumca iz putujućih trupa, upoznao je kazalište s one strane, gdje mu »kruh« imade 9 kora. Zato se i nije odmah odlučio za kazalište. Najprije je radio kao novinar, onda bolničar, rudar, pa naposljetku kao mornar. Obišao je gotovo sve luke svijeta. Njegov rad na moru među mornarima omogućio mu je da dobro upozna more i pomorce, koji su mu jedna od naj-

milijih tema u dramskim djelima. Gotovo nema problema ni stila u modernoj dramatici kojeg on ne bi obradio. Nesumnjivi tvorac stvarne američke dramatikke, veliki pjesnik, veliki dramatičar, kako kaže Quinn, zato što je bio više nego dramatičar, stvorio je pod dramskim osobinama jedinstveni dramski opus u svjetskoj dramatici, koji snagom osjećaja, strasti i divljeg unutrašnjeg kidanja u ljudima greca u neprekidnom traženju dramskog izraza. Zato je, kako kaže neki engleski kritičar, O'Neill bio uvijek uspješniji u pripočevanju usjeka nego misli. Misli su mu uvijek implicirane između redaka, izražene kroz naročitu atmosferu, boju, situaciju i poeziju. Od 1916. do 1920. pisao je jednočinke iz mornarskog života, to su bile snažne studije atmosfere i ljudskih strasti. Najbolja mu je iz tog ciklusa »Ulje«, studija kapetana kitolovca. Realizam tih djela, zamučan je nekom fatalnom snagom koja lebdi nad karakterima kao sudbina svakog pojedinca, a moru njima uvijek igra glavnu jedraku živu ulogu kao i čovjek. Poslije 1920. napisao je čitav niz dramskih djela, koja su mu pribavila svjetsku slavu. Najveća su svakako »S onu stranu horizonta«, »Inspektor Jones«, »Zlato«, »Anna Christie«, »Prvi čovjek«, »Kosmat i majmun« i t. d. Poslije 1924. O'Neill pravi ozbiljne pokušaje da se približi grčkoj tragediji. U djelu »Želja pod brestovima« postavlja kontrast između mračne okoline i strasti koja gori u poluincestuznim ljubavnicima. Po metodi naturalistička, ta drama, svojom freudovskom koncepcijom konstantnog mijenjanja ljubavi u mržnju i obratno, svojim poluedipovskim kompleksom seksualne konkurencije oca i sina, dostiže demonsku snagu, kada žena ubija svoje dijete, da bi dokazala kako više voli ljubavnika. Druga velika drama sa tog područja a ujedno i najveće dramsko djelo Eugena O'Neilla je trilogija »Elektra u ornini«, tom dramom došao je do vrhunca istraživanja seksualnih odnosa unutar porodice i posljedica seksualne zatumljenosti u ljudima.

Naše kazalište će u četvrtak 24. o. mj. izvesti po prvi put jedno od O'Neilovih djela »Anna Christie«, koja je do sada prikazivana gotovo na svim većim scenama u svijetu a malo imade kazališta u Jugoslaviji, koja je nisu imala na svom repertoaru. Jedan engleski kritičar nazvao je »Annui Christie« »sentimentalnom pričom o zlatnoj prostitutki«. Koliko god mi željili protumačiti ovu oznaku kao zlu namjeru kritičara kod ocjenjivanja O'Neilove drame, ta formulacija predstavlja dobro formuliranu temu drame, ali drame u kojoj su majstorski postavljeni karakteri savršeno ljudski i savršeno realistički.

M. Merle

Gradani pišu

Liječnik odbio da u gradu pruži pomoć

Nije ovo prvi put da se u štampi piše o nesavjesnosti pojedinih lica u vršenju njihove dužnosti, a i o liječniku koji na poziv stranke nije htio da se odazove i da bolesniku pruži potrebnu pomoć.

Tako sam 18. o. mj. pošao kod jedinog neurologa u Sibenku dra. Ostojića, u njegovu privatnu ambulantu i kao privatno lice. Uz obećanje da će mu se njegov trud oko kućnog posjeta platiti, zamolio ga da bolesnici, koja već tri dana leži u krevetu, pruži liječničku pomoć. Isti je kategorički odbio da izvrši kućni posjet. Opravao se je, rekavši da on ide samo prijateljima, ako hoće. Ja sam mu na to rekao, da ću mu biti najveći prijatelj i zahvalan, ako mi učini tu uslugu. No, i pored toga on je odbio. Zatim sam zamolio dra. Ostojića da me sasluša i dade savjet ili prema mojim ličnim utiscima i opisu bolesti kakav ublažujući lijek Ali i ovoga puta on je odbio, kazavši neka bolesnica dođe k njemu.

ZAHVALA

Povodom smrti našeg neprežaljenog supruga i oca Ante Matijevića ovim putem u prvom redu zahvaljujemo dru. Žokalju, dru. Gurduliću, dru. Franiću i primariusu dru. Ivanoviću, koji nisu zalili truda da spase milog nam pokojnika.

Posebnu hvalu dugujemo Mjesnom odboru trgovaca »Gradskom magazin«, Kotarskom savezu, »Astri«, »Prehrani«, »Kornatu«, Ribarskom kombinatu, »Srbijci«, prodavaonici Borovo. »Jugoplastiki«, »Lesu«, »Partizanu« i »Peki«, koji svojim priložima omogućile da se ispuni posljednja želja pokojnika, da se sahrani u svojoj grobnici u Splitu.

Zahvalnost također izražavamo i tvornici »Plastika« i kombinatu »Borovo«.

Trajnu zahvalnost dugujemo Dobrili Gotovac i Mirku Jadronji Šibenik, te Anti Leontiću i Ive Anti Split.

Također velika hvala svima onima, koji su položili vijence na odar pokojnika i ispratili ga na vječni počinak.

Ožalošćena obitelj
Matijević

Objašnjavao sam dra. Ostojiću da je bolesnica u krevetu, da bi je morao na nosilima prenijeti, da je već jednom bila žrtva nesavjesnog liječnika, pri čemu sam mu detaljno opisao njezin veoma težak slučaj. I nakon svega toga dr. Ostojić je ostao kod svog stava.

Nije mi ostalo drugo, nego da se uputim drugom liječniku, koji je došao i bolesnici pružio pomoć na što mu se ovim putem od srca zahvaljujem.

Pitamo se, zašto dr. Ostojić ima privatnu ambulantu? Zar on ne nudi svoje znanje i usluge uz naplatu bolesnicima? Kad nije pružio pomoć u gradu, kako će je pružiti onda na selu onome komu je ona potrebna?

Što bi bilo da je prijetila opasnost životu bolesnice i da je ona uslijed nepružene pomoći podlegla, Zar bi tek onda on bio kriv?

OBAVIJEST

U ponedjeljak 28. o. mj. u 17 sati, u prostorijama Trgovinske komore (ex SOČA), otvara GOJKO LUSIĆ svoju prvu izložbu slikarskih radova.

Izložba će biti otvorena do 6 travnja od 9—12 i od 17—21 sat.

»SIBENSKI LIST«
organ Socijalističkog saveza
radnog naroda za grad i kotar
Šibenik

Uredništvo, štamparsko poduzeće
»Stampa«

Glavni
i odgovorni urednik
NIKOLA BEGO

Tekući račun: Narodna banka
Šibenik broj 531—T—292

Rukopis se ne vraćaju.

Pretplata za tri mjeseca Din 120.—, pola godine Din 240.—, za 1 godinu Din 480.—.

* * *

»Od pjesnika tražim uvijek novo!«
(ARTUR REMBAUD)

Možemo uzeti zbirku pjesama Roka Dobre »Zvijezde nad raskršćem« i otići u šetnju u

g r a d s k e v i j e s t i Šibenik kroz tjedan S P O R T

Ubojstvo na ulici

U subotu navečer oko 9 sati dogodio se u ulici Grgura Ninškoga tragičan slučaj u kojem je životom stradao Lugović Dujo

Iz sudnice

OSUDENI ZBOG BIJEGA . . .

Kotarski sud u Šibeniku osudio je Ivas Iva Blaževa na 14 mjeseci, a Ivas Iva Anđelova na 10 mjeseci zatvora, zbog bijega preko granice. Obojica su se u veljači o. g. iz Srime uputili lađom u pravcu Italije. Na putu su naišli na jedan talijanski ribarski brod, koji ih je prebacio u Italiju, no već početkom ovog mjeseca talijanske su ih vlasti u blizini Trsta predale našim vlastima, koje su ih dopremili u Šibenik.

. . . KRADE RAZNIH PREDMETA

Pred Okružnim sudom u Šibeniku odgovarali su Mrša Karmelo Antin, Kraljević Vinke Grgin, Čorić Ante Ivin i Roca Slavko Antin, zbog krađe kokosija, ovaca, električnih predmeta, bicikla, boje i graška. Oni su u posljednje dvije godine vršili krađu spomenutih predmeta na štetu pojedinih domaćinstava u Vodicama. Roca Slavko Antin, odgovarao je i zbog ilegalnog prijelaza preko granice. Sud je svu četvoricu proglasio krivim, osudivši Mrša Karmela Antina na 6 mjeseci zatvora, Kraljević Vinke Grgina i Čorić Antu Ivina na 3 mjeseca uvjetno na dvije godine, a Roca Slavka Antina na godinu dana zatvora.

. . . I ZAKIDANJA NA VAGI

Bumbak Cvjetko pok. Nikole, službenik poljoprivredne zadruge u Prvić Luci, osuđen je od Kotarskog suda u Šibeniku na 4 mjeseca zatvora, jer je upotrebljavajući neispravnu vagu i utege u više navrata oštećivao potrošače kod prodaje razne robe.

pok. Jakova, zidar iz Bilica. Njega je prilikom izlaska iz gostionice poljoprivredne zadruge Biliće sačekao Goreta Marko pok. Jakova, zadavši mu udarac nožem u pravcu srca. Unesrećeni je odmah upućen u bolnicu, gdje je ubrzo zatim preminuo.

Koliko saznajemo iz pričanja, i prepričavanja, koja su često lišena svakog osnova, ipak se može steći jedan objektivni sud o motivima događaja.

Ubijeni i obojica su još od prije rata bili drugovi i zajedno radili kao zidari. Poslije rata Goreta je imao obrtnu dozvolu za obavljanje zidarskih radova, a Lugović nije, međutim oni nisu više skupa radili, već su jedan drugome na nekim poslovima »konkurirali«. Izgleda da je to u njihovim međusobnim odnosima dovelo da netrpeljivosti. Nije isključeno, da je među njima dolazilo do nekih incidenata. Sve je to svršavalo mirno, ali izgleda da je pojačavalo međusobnu nepodnošljivost.

Na dan događaja obojica su opažena da piju u istoj gostionici, svaki za svojim stolom i sa svojim društvom. U gostionici su opaženi čak od 3 sata poslije podne.

Izgleda da se u gostionici nije ništa naročito događalo, iako su i ubojica i ubijeni više indeliktno jedan drugome dali znati da su tu i da se jedan drugog »ne boji«.

Oko 9 sati navečer prvi je izašao Goreta, a kad je zatim izašao i Lugović, Goreta ga je ubo nožem.

Iz govorkanja bi se zaključilo, da je Goreta imao saučesnika, ali to nije točno. Krešimir Santini, koji je na dan učina bio uhapšen kad i Goreta, kako smo informirani nije učestvovao u tom događaju i pušten je na slobodu.

Istraga je u toku.

U nekoliko redaka

Dramski ansambl Šibenskog Narodnog kazališta gostovat će u nedjelju u Siveriću, gdje će za tamošnje rudare prirediti predstavu »Bez trećega«.

U vezi akcije dobrovoljnog davanja krvi uzeta je krv dru Rafaeli Petru (Bolnica), zatim Šupe Frani (TLM »Boris Kidrič«), Pletikosa Dragi, Takač Nikici, Kandilo Anti, Sinovič Zorki, Radić Josi i Lovrić Marku (tvornica elektroda i ferolegura). Vrijedno je istaći da je Šupe Frane dosad dao krv dva puta!

U šibenskoj luci borave tri prekoceanska broda. To su »Robin Goodfelov« brod američke zastave, koji na Dobriki iskrcava pšenicu, zatim talijanski brod »Tergeste«, koji je iz SAD doveo teret od 10.000 tona pšenice, a istovar vrši na gatu »3. novembar« i grčki brod »Nicolaou Zografias«, koji na Rogaču iskrcava teret od 10.450 tona ugljena za potrebe naših kokosara. Iz luke je isplonio talijanski jedrenjak »San Giorgio« s teretom od 470 m³ jelove grade.

U onesvještenom stanju prevezen je u šibensku bolnicu mornar Dinko Kokot, star 54 godine, kojem je naglo pozlilo, kad je dizalica »Veli Jože«, na kojoj je bio zaposlen, pristajala u primoštensku luku. No ubrzo on je preminuo. Pregledom je utvrđeno, da je smrt nastupila uslijed kljenuti srca.

U šibensku bolnicu je upućen Stočić Vice pok. Krste, mesar iz Šibenika, koji je, nespretno paviš niz stepenice, dobio prijelom nekoliko rebara. Nezgoda se dogodila u subotu navečer.

MALI OGLASNIK

Mijenjam trosobni sunčani stan sa komforom za isto takav dvosobni stan. Za informacije upitati u ulici Pavla-Pap Šilje broj 10/II. kat.

OBAVIJEST

POMANJKANJEM POTREBNIH KAPACITETA LOKALNIH TRAFOSTANICA I MREŽA OVO PODUZEĆE U BUDUĆE

Ne će izdavati dozvole novih priključaka na svoju mrežu

NA POJEDINIM SEKTORIMA GRADA ŠIBENIKA ZA RAZNA GRADILIŠTA, NOVOGRADNJE STAMBENE ZGRADE ILI PROŠIRENJA KONZUMA POSTOJEĆIH POTROŠAČA

DOZVOLE PRIKLJUČAKA SE NE ĆE IZDAVATI DO IZGRADNJE NOVIH TRAFOSTANICA SA NOVIM I POJAČANIM RAZDIOBNIM MREŽAMA. OD SVEGA IZNIMNO ĆE SE UZETI POSEBNE PREDSTAVKE TRAŽENJA PRIKLJUČAKA U RAZMATRANJE ONIH KONZUMENATA, KOJI SE OBAVEŽU NA RAD OD 14—22 SATA ILI NOĆU OD 22—6 SATI UJUTRO I TO NA ONIM SEKTORIMA GRADA, GDJE SE UZ TAKOVE USLOVE BUDE MOGAO ODRŽAVATI POSTOJEĆI REŽIM POGONA.

NAŠE REDUKCIJE ODNOSNO ZABRANE O UPOTREBI TERMIČKIH TROŠILA, T.J. PEĆI ZA GRIJANJE I PEGLA OSTAJU I DALJE PUNOVAŽNO NA SNAZI.

ISTODOBNO UPOZORAVAMO SVE INVESTITORE I PROJEKTANTE O RESPEKTIRANJU NAJAVLJENIH PROPISA O BLAGOVREMENOM PRIJAVLJIVANJU NAMJERE IZVADANJA, O PODNOŠENJU PROJEKATA NA UVID OVOM PODUZEĆU, JER U SVAKOM DRUGAČIJEM SLUČAJU BIT ĆE ODBIJENO SVAKO TRAŽENJE U TOM SMISLU.

Električno poduzeće
Šibenik

NARODNO SVEUČILIŠTE

U nedjelju 27. o. m. u prostorijama Mjesnog sindikalnog vijeća, ing. Josip Sevičik održat će predavanje »O astronomskim ciframa«. Početak predavanja u 11 sati.

Narodno kazalište

Cetvrtak, 24. III. — ANNA CHRISTIE — premijera drame od Eugena O'Neilla.

Subota, 26. III. — SLUČAJ GOŠPODINA KOSTE — komedija od Lj. Bobić. Početak predstava u 20 sati.

Nedjelja, 27. III. — SEVA — opereta od F. Lehara. Početak predstave u 19.30 sati.

Kinematografi

TESLA: premijera američkog filma — SLAVOLUK POBJEDEL — Dodatak: Filmske novosti br. 10. (do 29. III.)

Premijera francuskog filma u kojima — ALI BABA I 40 HAJDUKA — Dodatak: Filmske novosti br. 11. (30. do 4. IV.)

SLOBODA: premijera njemačkog filma — TROMBA — (do 27. III.)

Premijera austrijskog filma — SVIJETLO LJUBAVI — (28. do 31. III.)

DEZURNE LJEKARNE

Do 26. III. — II. narodna ljekarna — Ulica Bratstva i Jedinstva.

Od 26.—30. III. — I. narodna ljekarna — Ulica Božidara Petranovića.

IZ MATIČNOG UREDA

RODENI

Marija, kći Jose i Mande Grbavica; Josip, sin Mate i Marije Mikulandra; Radmila, kći Josipa i Karmele Jurić; Josip, sin Paška i Svetlike Jurin; Ante, sin Paška i Svetlike Jurin; Jelena, kći Paška i Zorke Bujas; Vinika, kći Bogdana i Ane Grgas-Pivac; Miljenka, kći Branka i Jelice Mišljenović; Štipe, sin Nike i Slavke Jajac; Davor, sin Ivana i Boje Romić; Nikica, sin Mira i Ane Tare i Ljubomir, sin Aleksandra i Spomenke Sabovljević.

VJENČANI

Renje Marijan, radnik — Duhlić-Piližota Frana, domaćica.

UMRLI

Todorović Ante pok. Jakova, star 63 god.; Tanfara Gordana Franina, stara 1 m.; Baranović Frana pok. Petra, stara 71 god.; Kokot Dinko, star 54 god. i Lugović Dujo pok. Jakova, star 51 god.

PRVENSTVO »MORNARA« U STOLNOM TENISU

Prošlog tjedna završeno je III. stolno-tenisko prvenstvo SD »Mornar« na kojem je sudjelovalo 16 igrača. Ono je bilo i po broju i po kvaliteti igara daleko bolje od dvaju prethodnih.

Naslov prvaka zaslužio je osvojitelj Mijo Zorić, koji je kroz čitav tok prvenstva igrao vrlo dobro, ne izgubivši ni jedan susret. Drugo mjesto osvojio je Ivić Vučić, dok je treće pripalo Anti Validžiću. Prošlogodišnji prvak Kreše Lovrić zauzeo je četvrto mjesto, peti je Nikola Anđrić, a za njim Šime Gulin, Duje Vuletić i t. d. Organizacija prvenstva bila je vrlo dobra.

M. Z.

GODIŠNJA SKUPŠTINA STK »MORNAR«

Na godišnjoj skupštini stolno-teniskog kluba »Mornar« iznijeti su uspješni i nedostaci kroz proteklu godinu. Najviše uspjeha imali su juniori, te pionirska ekipa koja je na republičkom prvenstvu osvojila drugo mjesto. Ovaj klub broji oko 80 aktivnih članova. Jedinog nedostatak je u tome, što u klubu nije učlanjena ni jedna žena. Da bi se klub kvalitetno uzdigao, uprava je angažirala našeg vrhunskog igrača Uzorinca, koji će trenirati igrače »Mornara« u toku ovog ljeta.

„Metalac“ pobjednik tromeča u Splitu

U Splitu je 20. III. održan odbojkaški tromeč, na kojem je, pored ekipa gimnazije »Vladimir Nazor« i splitske srednje šumarske škole, učestvovala i jedna ekipa šibenskog »Metalca«.

U gimnastičkom dvorani gimnazije »Vladimir Nazor«, u prisustvu stotinjak bučnih navijača, ekipa »Metalca« pobjedila je sa 3:2 poštrovnu ekipu splitskih gimnazijalaca. Poslije drugog seta koji je »Metalac« riješio u svoju korist sa 15:2, izgledalo je da će simpatični domaćini doživjeti težak poraz. Ali i ovog puta dogodilo se ono što se često događa na odbojkaškim i drugim terenima. Protivnik je podcijenjen, a on je zaigrao najbolje, te je u teškoj borbi dobio dva slijedeća seta. U odlučnom, petom setu »metalci« su »zapeli« i lako ga riješili u svoju korist. Ovaj susret je trajao punih 100 minuta.

Iza toga nastupile su ženske ekipe »Metalca« i I. gimnazije iz Splita. Pobjedile su Splićanke sa 2:0. Mlada »Metalčeva« e-

kipa nije mogla pružiti ozbiljniji otpor.

Pobjednik odbojkaškog turnira organiziranog u Splitu, u čast dana Jugoslavenske narodne armije, ekipa srednje šumarske škole, morala je položiti oružje pred razigranim Šibenčanima. Rezultat od 3:0 (15:1, 15:9, 15:4) prikazao je odnos snaga na terenu.

U borbi za drugo mjesto sastale su se splitska ekipe, a pobjedila je poštrovnu ekipa gimnazije sa 3:1.

Do uzvratnog susreta u Šibeniku doći će po svojoj prilici početkom svibnja ove godine.

R. M.

OSNIVANJE ODOBJKAŠKOG PODSAVEZA ZA DALMACIJU

U našem gradu održat će se 24. o. m. osnivački sastanak odbojkaškog Podsaveza za Dalmaciju. Sastanku, koji će se održati u prostorijama »Mornara« u 16 sati, prisustvovat će svi ljubitelji odbojke.

R. M.

Hrvatsko-slovenačka liga

»Šibenik« ~ »Split«

U nedjelju započinje proljetni dio prvenstva u Hrvatsko-slovenačkoj ligi. Naš predstavnik sa-

»ŠIBENIK« — »SLAVEN« 2:1 (1:1)

U nedjelju je, u okviru priprema za predstojeće prvenstvo u Hrvatsko-slovenačkoj ligi, »Šibenik« odigrao prijateljski nogometni susret sa »Slavenom« iz Trogira. Pobjedio je »Šibenik«, sa rezultatom 2:1 (1:1). Oba zgoditka za »Šibenik« postigao je Zorić, a za goste desna spojka. Pred oko 400 gledalaca sudio je Bukić.

Dok je I. poluvrijeme proteklo u živoj i zanimljivoj igri, dotle su u nastavku obje momčadi pružile slabu i ležernu igru. To naročito vrijedi za domaće, koji su igrali bez zalaganja i volje. Za tako slabu igru ne može se naći opravdanje ni u tome, što su bili prisiljeni nastupiti bez trojice prvotimaca Bašića, Batinice i Jelenkovića. Ipak je najviše zadovoljio srednji red, koji je gotovo uvijek s uspjehom zaustavljao napade gostiju. Ovi su se pokazali kao dobra i uigrana ekipa, kojoj manjka završni udarac. Najbolji pojedinci bili su Erak, Iljadica, Blažević, Tambača i Đurić, dok su se kod gostiju svidjeli oba braniča, srednji pomagač i lijevo krilo.

»Šibenik« je nastupio u ovom sastavu: Pralija, Tambača, Erak, Bego, Iljadica, Blažević, Zorić, Cvitanović, Đurić, Tedling i Stošić.

»JUGOVINIL« — »MORNAR« 5:3

U nedjelju je održan stolno-teniski susret između ekipa »Jugovinila« iz Kaštel Sućurca« i domaćeg »Mornara«. Pobjedili su gosti se rezultatom 5:3. Za domaće su nastupili Validžić, Vučić i Zorić, a za goste Kačer, Lovko i Rokandić, koji je bio najbolji igrač susreta.

Druga ekipa »Mornara« pobjedila je odgovarajuću ekipu iz Kaštel Sućurca sa rezultatom 5:0. Za domaće su nastupili Gulin, Sunara i Vuletić.

Nakon završetka ekipnog susreta održan je pojedinačni turnir, na kojem su sudjelovali igrači obje ekipa. Turnir je održan po cup sistemu.

U finalu su se sastali Lovko (»Jugovinil«) i Anđrić (»Mornar«). U zanimljivoj igri pobjedio je Lovko.

M. Z.

J. J.

ŠAHOVSKI SUSRET U RASLINI

U Raslini je održan šahovski match između šahovske sekcije DTO »Partizan« iz Zatona i omladinaca iz Rasline. Susret je završio pobjedom gostiju sa 5:3. Uzvratni susret održat će se ove nedjelje u Zatonu.

Za vrijeme posjeta bilo je govora o osnivanju jedne čete, koja bi bila u sastavu DTO »Partizan« Zatona. Ovo je društvo još lanske godine poklonilo omladini Rasline mrežu za odbojku, jednu loptu i palice za stolni tenis. Težnje »Partizana« da se njegov rad proširi i na Raslinu, sigurno je da će poduprijeti i Kotarski savez »Partizana«, kao i ostale društvene organizacije Zatona.

M. Severdija